

Místní akční skupiny se propadly do »finančního vaku« . Přežijí?

Bude zejména ve druhé polovině letošního roku ochromena činnost místních akčních skupin (MAS)? To už totiž budou končit veškeré jejich projekty uskutečňované v rámci místních rozvojových strategií (Strategický plán LEADER), na něž »masky« dosud využívaly finanční podporu z osy IV Programu rozvoje venkova, resp. Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EAFRD). Tyto peníze byly určeny i na provoz kanceláří a platy projektových manažerů, kteří v MAS působí.

Kvůli zpoždování výzev v novém programovém období 2014–2020 se zatím nelze nadít toho, že by do konce letošního roku bylo možné nové projekty místních akčních skupin naplno »rozjet« a režijní náklady MAS nově hradit z Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) – specifického cíle 4.2.

Zároveň se však ukazuje se, že v letošním roce budou mít pouze minimální problémy (pokud vůbec) ty místní akční skupiny, jež si v minulosti dokázaly vytvořit úspory z členských příspěvků, ale prozíravě také šetřily na administrativních výdajích. Bonusem k tomu všemu je, mají-li takové »masky« štěstí, že působí v krajích v čele s »osvícenými« hejtmany, kteří jim přejí.

REŽIJNÍ NÁKLADY BUDOU ZPĚTNĚ UZNATELNÉ, ALE ZATÍM JE TŘEBA PENÍZE HLEDAT

Od 11. března vede Národní síť Místních akčních skupin ČR **Václav Pošmurný**, statutární zástupce obecně prospěšné společnosti Posázaví. Podle jeho slov bude letos financování MAS skutečně velmi problematické, a to i přes vstřícnost ministerstev zemědělství a pro místní rozvoj v rámci přípravných aktivit nového období. Václav Pošmurný vysvětluje: »Do 31. 12. 2014 bylo možné krýt režijní náklady všech 112 místních akčních skupin uskutečňujících Strategický plán LEADER právě z tohoto programu. Loni byly kromě toho všem místním akčním skupinám poskytnuty i peníze na přípravu strategických dokumentů pro nové období. V něm však režijní náklady MAS budou hrazeny z IROP s tím, že mzdové náklady budou zpětně uznatelné již od 1. 1. 2015 a ostatní režijní náklady od 1. 7. 2015.«

Nicméně i když režijní výdaje MAS budou započitatelné, musí za současné situace dojít k jejich předfinancování, a to až do doby, než budou příslušné výzvy vyhlášeny a začnou se čerpat peníze z nových operačních programů. Pravda, »přechodné období«, v němž se nyní, už bezmála půldruhého roku od začátku nového programového období 2014–2020, nachází Česká republi-

ka, není ani v měřítku celé Evropské unie ničím zvláštním a před podobnými potížemi teď stojí také další členské státy EU.

TŘI VARIANTY POMOCI PARDUBICKÉHO KRAJE »MASKÁM«

Celkem třináct místních akčních skupin působí v Pardubickém kraji a řada z nich překlenovací pomoc očekává právě od něj. Hejtman **JUDr. Martin Netolický, Ph.D.**, k tomu poznamenává: »Kraje svými rozpočty pochopitelně nemohou sanovat výpadek peněz z evropských fondů. Avšak protože osobně jsem velkým zastáncem integrovaného nástroje CLLD (*politiky soudržnosti na období 2014–2020 pro místní rozvoj a rozvoj venkovských, městských a příměstských oblastí – pozn. redakce*), chceme nabídnout pomocnou ruku. V rámci krajského Programu obnovy venkova bude příslušný dotační titul nastaven tak, aby nyníější, pro místní akční skupiny tak nepříjemné období mohlo být překlenuto. Dohodli jsme se, že jim nabídneme tři varianty.«

První z nich je podle hejtmana podpora ve výši 100 tisíc korun s tím, že půjde o účelově vázanou dotaci. Další možností je získání dotace 300 tisíc korun – avšak bude požadována minimálně 50% spoluúčast příslušné MAS a jejich členů. Poslední variantou je návratná finanční výpomoc. Maximální částka v tomto případě je opět 300 tisíc korun, ale bez požadované spoluúčasti.

»Jakmile však místní akční skupiny získají finanční prostředky z OP Technická pomoc (*je řízen Ministerstvem pro místní rozvoj – pozn. redakce*), bude kraj očekávat návrat těchto námi poskytnutých financí. Vnímáme to jako pomoc ve složitém období, které nezpůsobily ani místní akční skupiny, ani kraje,« říká Martin Netolický.

DOHODY ZDOLA PRO ROZVOJ REGIONŮ

Hejtman na »maskách« oceňuje zejména fakt, že vznikají »zdola« dohodou obcí, podnikatelů včetně zemědělců i neziskových organizací snažících se o rozvoj regionu. »Považuji za nutné, aby přežily

a nebyly ohroženy laxností státu, který způsobil obrovské zdržení ve vyhlásování výzev v novém období,« tvrdí Martin Netolický.

A dodává: »Dohodli jsme se také s krajským koordinátorem MAS, že uspořádáme seminář pro členy rady kraje, kde budou prezentovány jednotlivé strategie. Domnívám se, že to bude velmi zajímavé pro obě strany. Jako kraj tak budeme znát potřeby v území i z hlediska nástroje CLLD a já osobně budu mít přehled o tom, co území potřebuje a budu moci kolegům dále pomáhat. Musíme si však uvědomit, že nebude možné čerpat na drobnější akce typu oprav místních komunikací, které už součástí strategií LEADER být nemohou. Dobrou zprávou pro starosty je, že Ministerstvo pro místní rozvoj počítá s novým dotačním programem ve výši 200 mil. Kč na opravy místních komunikací, což je velký zlom vzhledem k tomu, že stát dříve žádné peníze na tyto účely neposkytoval a jedinými podpůrnými programy byly krajské programy obnovy venkova.«

PODÍL REŽIJNÍCH NÁKLADŮ SE BUDE MUSET SNÍŽIT

Jestliže v minulém období 2007–2013 se průměrný podíl režijních nákladů místních akčních skupin pohyboval těsně pod hranicí 20% celkové alokace finančních prostředků pro ně, pak v období 2014–2020, jak upozorňuje Václav Pošmurný, bude nutno v české praxi počítat s podstatně nižším podílem, konkrétně s průměrnými 14% z celkové alokace CLLD. A to přesto, že Evropská unie umožňuje na režijní a animační náklady (*tj. náklady na veškeré aktivity spojené se zapojováním do rozvoje regionů, s motivací k přípravě projektů, se vzdělávání možných žadatelů o podporu, společné akce s cílem poznávání apod. – pozn. redakce*) využít až 25% alokace.

Václav Pošmurný se však shoduje s prvním místopředsedou Sdružení místních samospráv ČR (SMS) **Ing. Radimem Sršněm, Ph.D.**, starostou obce Dolní Studénky (okr. Šumperk) v tom, že v programovém období 2014–2020 budou »masky« v Česku moci kromě financování z IROP využít i peněz z Evropského fondu pro regionální rozvoj a Evropského sociálního fondu. Tím se zvýší celková alokace pro místní akční skupiny na čtyřnásobek, takže z této »větší hromady« by na provoz každé z MAS měl stačit i relativně menší díl.

Radim Sršeň zdůrazňuje, že »ne všechny místní akční skupiny využily pro svůj provoz dosavadní možný 20% podíl alokace, kterou získaly na implementaci své strategie. Např. v MAS Šumperký venkov, jejíž je starosta Dolních Studének předsedou, raději z celkové alokace pokaždé vyčlenili